

Jørn Vestergaard
professor emeritus
+45/21 60 26 80
jv@jur.ku.dk
<http://jura.ku.dk/jv>

Den 31. januar 2021

Til Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen
Folketinget

Vedrørende anklageskriftet i den påtænkte rigsretssag

1. De to advokater, som er antaget til at rådgive Underudvalget, har med skrivelse af gårs dato kommenteret min henvendelse af i forgårs til Underudvalget. Jeg skal i den anledning bemærke, at de to advokaters skrivelse ikke giver mig anledning til at ændre den opfattelse, som jeg tidligere har givet udtryk for.

2. I sædvanlig strafferetlig sprogbrug anvendes udtrykket "**skærpende omstændigheder**" som angivelse af, at der i **tilknytning til et forhold, som er omfattet af anklagen**, foreligger oplysninger vedrørende omstændigheder, der kan bevirke, at der er grundlag for at fastsætte en sanktion, der alt andet lige er strengere, end det ellers ville have været tilfældet. Der kan herom henvises til standardværkerne inden for faget, f.eks. min udgivelse *Strafferetlige sanktioner*, 2. udgave, 2017, s. 179 ff., samt *Kommenteret straffelov* ad § 81.

3. De to advokater anvender begrebet "skærpende omstændigheder" på en særegen og misvisende måde. De anfører, at den daværende ministers handlinger over for Folketinget "bør indgå som skærpende omstændigheder **til belysning af forhold 1**", dvs. det forhold der vedrører ansvar for iværksættelse og fastholdelse af den ulovlige indkvarteringsadministration. Advokaternes antagelse bygger på den forudsætning, at der ikke rejses særskilt tiltale for forhold 2, dvs. handlingerne over for Folketinget.

Som anført afslutningsvis i min henvendelse af i forgårs, følger det af Rigsrettens kendelse fra 1994, at **bevisførelsen** i den aktuelle sag efter omstændighederne vil kunne omfatte tiltaltes handlinger i forhold til Folketingets Ombudsmand og over for Folketinget, idet oplysninger herom kan have betydning for **bedømmelsen af skyldspørgsmålet** i det forhold, som er omfattet af det foreliggende udkast til anklageskrift, herunder for bedømmelsen af spørgsmålet om forsæt eller grov uagtsomhed.

Den daværende ministers handlinger over for Folketinget kan med andre ord tænkes at få **bevismæssig betydning**. Derimod kan disse forhold **ikke** tillægges **strafskærpende betydning**, hvis det er besluttet at undlade særskilt tiltale for dette forhold. Det vil sige, at der i tilfælde af domfældelse for forhold 1 ikke kan ske en skærpelse af den ellers forskyldte straf som følge af handlinger, der ikke er rejst tiltale for, efter at et selvstændigt tiltalepunkt for disse forhold har været genstand for overvejelse.

4. Det forekommer overraskende, når de to advokater anfører, at Rigsrettens dom i Tamilsagen angiveligt skulle være udtryk for, at man lod de urigtige og vildledende oplysninger indgå som skærpende omstændigheder. Dette er netop ikke tilfældet.

5. I min henvendelse af 28. ds. har jeg i øvrigt gjort opmærksom på, at det formentlig er velbegrundet at undlade særskilt tiltale for overtrædelse af ministeransvarlighedslovens § 5, stk. 2, ved afgivelse af urigtige og misvisende oplysninger til Folketinget, i hvert fald i det omfang, der er

tale om oplysninger, som har en nær sammenhæng med vurderingen af instruksen og den ulovlige administration.

6. Ved den endelige udformning af tiltalen i den aktuelle sag kan det med fordel overvejes at fjerne den sidste halvdel af det udkast til anklageskrift, som indgår i forslag til folketingsbeslutning B 134, dvs. sætningen vedrørende skærpende omstændigheder. Det kan naturligvis også være en mulighed at lade det være op til Rigsretten at træffe en afgørelse i overensstemmelse med kendelsen fra 1994.

Med venlig hilsen,

Jørn Vestergaard